

وروستا طبیعت

پروشا
دوم انسانی و مظلومات فریبگی
رتال جامع علوم

دمی آسودن در پناه روستا

دریغا دره‌ی سر سبز و گردوی پیر

و سرود خوش رود

به هنگامی که ده در دو جانب آب خنیاگر

به خواب شبانه فرو شد.

زنده‌یاد "احمد شاملو"

زنده‌یاد استاد منوچهر احترامی با ابراز شادمانی در برابر انتقاد یکی از دوستانش که در مورد آثار او گفته بود. "آثار تو بوی نا می‌دهد" چنین پاسخ داده بود که از این اظهار نظر خشنودم چون بوی "نا" بوی قدیم‌هاست و یاد و خاطره قدیم‌ها زیبا بود و به یادماندنی است. به راستی یاد بوی نای سرداب و زیرزمین خانه‌های روستایی یا آب‌انبارهای قدیمی و تیرچه‌های چوبی منازل آن چه قدر در مزاق ما جا خوش کرده تا آنجا که یادآوریش ما را به دوردست‌های خاطرات می‌برد تا بار دیگر مزه نان تنور و دوغ دوشاب روستا دهانمان را آب اندازد. خرمن‌های طلایی‌اش، دشت‌های سبزش، کوه‌های استوارش، مردمان نجیب با چهره‌ای تکیده و نگاه‌های نافذ، صبح روستا با طلوع و غروب پر هیبتش و نیز رمل‌های در حال چرایش همه و همه بخشی است از هویت گذشته‌ها و گذشتگانمان. اکنون که این سطور قلمی می‌شود کتابی با نقاشی‌های سبز در سبزش و با واژه‌های قریب و آشنایش در برابر چشمم گشوده است و در زیر لب می‌خوانم؛ "توی ده شلمرون حسنی تک و تنها نبود"

اشکال مختلف آن در قالب‌های فرهنگی، تاریخی، ورزشی و... نه تنها نقش روستاگردی را تحت‌الشعاع قرار نداده بلکه برجستگی آن را بیشتر نمایان ساخته است. هم اکنون بخش قابل توجهی از مناطق نمونه گردشگری به روستاها اختصاص دارد و این از آن روستا که روستاها به دلیل قدمت، از نخستین سکونت‌گاه‌های بشر به شمار می‌رود که در گذر زمان مهم‌ترین میراث طبیعی تاریخی و فرهنگی را در خود جای داده است. گردشگری روستایی در برگرفته گسترده وسیعی از گونه‌های مختلف گردشگری است؛ این ویژگی باعث توجه بیش‌ازپیش نظام‌های گردشگری در جوامع مختلف شده و کشورها با توجه به فرهنگ و آداب و رسوم سرزمین‌های هدف، برنامه‌های جامعی را برای جذب گردشگر روستا به مورد اجرا گذاشته‌اند که به حداقل رساندن آسیب‌های وارده در گردشگری یکی از الزامات تهیه برنامه است. در ایران نیز هم چون سایر نقاط جهان، اشتیاق به گردشگری روستا و پرداختن به فعالیت‌های زندگی روستایی ولو برای چند روز روند رو به رشدی داشته است. پرداختن به کارهای مزرعه، دوشیدن شیر، دامداری، طبیعت‌گردی، فعالیت‌های کشاورزی، تماشای رقص و آواز محلی در مناسبت‌ها و مراسم گروهی، غذای محلی و... جلوه‌های روح‌نوازی است از چند روز گذراندن اوقات در روستا که به گفته کسانی که تجربه کرده‌اند؛ فرح بخش و دل‌گشا است. نشریه طبیعت‌گردی در راستای ترویج فرهنگ روستاگردی و ترغیب و تشویق هم‌میهنان به بهره‌گیری صحیح و اصولی از اوقات فراغت و انگیزش و تجدید قوای درونی در ویژه‌نامه نوروزی نسبت به معرفی روستاهای کشور به همراه جاذبه‌های فرهنگی، تاریخی با تاکید بر میراث طبیعی اقدام کرده است که در صفحات بعد از حضورتان می‌گذرد.

گردشگری نیز همچون سایر مسایل درگیر در زندگی اجتماعی انسان‌ها با شکل‌گیری مدرنیته قالبی نو یافت و با اشکال جدید در جوامع، مورد اقبال قرار گرفت. مدرنیته در فراز خود با برداشت‌های غلطی مواجه شد و تا آنجا پیش رفت که فرهنگ و تاریخچه ما قبل خود را نفی کرد غافل از اینکه خود نیز به ناچار در بن‌بست گذر زمان، نا کارآمدی خود را بروز خواهد داد. با شکل‌گیری تفکر پست مدرنیسم که پاسخی در برابر هجمه مدرنیته بود و در فرود آن شکل گرفت شاید از جهاتی به رجعت دوباره انسان با نگرشی متفاوت به همان سنت‌های پیشین تلقی می‌شد با هر توجهی که بود، نمی‌توان اظهار علاقه بشر را به عنوان یک نوشالژی به آنچه که در گذشته داشت انکار کرد و احیانا ظهور گردشگری روستایی (روستاگردی، گردشگری سبز، اکروتوریسم) نیز از همان تفکر پسا مدرن سرچشمه می‌گیرد. انسان در فرایند "جستجو به دنبال گم شده" در عرصه گردشگری نیز آداب و رسوم اجداد خود را می‌جوید و به آنها اشتیاق نشان می‌دهد و از این روستا که انسان خسته از زندگی شهرنشینی و ماشینی، امروزه جوایب آسایش روستا شده تا در پناه طبیعت دمی بیاساید. تکثیر در گردشگری و ایجاد

آذربایجان شرقی

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
آینانو	کلیبر- ۴۵	منطقه حفاظت شده آینانو
اسب فروشان	سراب- ۱۳	چشمه آبگرم، مسجد حیدر خان، مسجد حاجی غفار
آستمال	ورزقان- ۳۰	مسجد قدیمی، زیارتگاه‌های سید جبرئیل و پیر صندوق
اسکانلو	خدا آفرین- ۸	حواشی ارس
اسکلو	کلیبر- ۲۵	نواحی بابا قشلاق و ماهری، جنگل‌های پراکنده
اشتین	منطقه ارسباران	جنگل‌های ارسباران، رودخانه هراس، آرامگاه ابوالقاسم نباتی، آرامگاه خواجه ملک کدخدا، مقبره خواجه احمد
آقابابا فرامرزی	ورزقان- ۱۵	رودخانه اهرچای، قلعه جوشین یا جوشقون، عمارت امیر ارشد، مسجد جامع
توته خانه	بناب- ۲۲	مراتع سرسبز و غنی، معماری صخره‌ای روستا
چراغیل	آذرشهر- ۱۸	چشمه مهر، خانه‌های سنگی، مسجدسنگی، امامزاده پیری قل
چکان	مراغه- ۵	آبشار گورداغ، غار هامیوئیل (کیوتر)، امامزاده ابراهیم
خشنگاب	بستان آباد- ۳۸	چشمه داشلی بولاغ، منطقه سرسبز سولی یئر، کوه حیدریابا، خانه پدری شهریار
زنوزق	مرند- ۲۹	گورستان قدیمی، قلعه زنوزق، مسجدزنوزق، تفرجگاه چشمه کلیستر
سفیده‌خوان	تبریز- ۳۶	چشمه‌سارهای حواشی لیقوان چای، آب گرم و سرد رودخانه لیقوان، دره لیقوان، گورستان‌های قدیمی
کاسین	ورزقان- ۵	قلعه قدیمی (قلعه بزرگ)، دو مسجد با بیش از ۵۰ سال قدمت
کردشت	خراونق- ۲۷	قلعه سربازخانه، یخچال، خانه اربابی، دیوانخانه، مسجد قدیمی، برج دوزال، حمام تاریخی
کرنگان	کرنگان- ۳۵	منطقه اکتوریسم چیچکلی، جنگل‌های ارسباران، گردنه پیر گدیگ، سد اخنه کرنگان
کندوان	اسکو- ۲۲	خانه‌های صخره‌ای، آب معدنی کندوان، بیلاقات ارشد چمن
متعلق	کلیبر- ۴	حاشیه رودخانه موتالی، چشمه آب معدنی، آبگرم‌های یل‌سویی، قوتورسویی و قلعه‌کندی، چشمه آب سرد، قلعه پشتو، مسجد قدیمی
نوجه مهر	سیه‌رود- ۲۵	رودخانه‌های ارس، گوی‌گنبد و حاجیبرچای، امامزاده سید محمد آقا، مسجد قدیمی

جاذبه‌های گردشگری

آذربایجان غربی

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
بکشلو	ارومیه- ۹	امامزاده بکشلو، مسجد جامع
باغچه‌جوق	ماکو- ۶	کاخ باغچه‌جوق، آبشار قلعه‌جوق
بسطام	خوی- ۶۰	تفرجگاه حاشیه سد آق‌چای، چشمه آبگرم چالدران، باغات حاشیه رودخانه آق‌چای، دژ بسطام
بند	ارومیه- ۳	تفرجگاه‌های حاشیه رودخانه شهرچای، باغات پیرامون روستا، دریاچه پشت سد شهرچای، مسجد، چشم‌انداز کوهستانی بند
خانقاه	بوکان- ۲۰	چشمه آب معدنی، غار سهولان، زیارتگاه شیخ شمس‌الدین برهان، حوزه علمیه طلاب اهل تسنن، مسجد قدیمی
سوله دوگل	ارومیه- ۵۷	آبشار سوله دوگل، دو مخزن آب دریاچه مانند به نام‌های سرگرعام شیخ و سرگر بنپول (بنچول)
سهولان	مهاباد- ۴۰	غار سهولان، قلعه‌های پیرامون روستا، مسجد قدیمی روستا
شلماش	سردشت- ۹	دامنه کوه سیر، آبشار طبیعی شلماش
قاسملو	ارومیه- ۳۰	دره‌های گل، بربران، استاد مهر، کرشوار، شیخ‌الله‌خان و نژده، آبشار خورخوره، قلعه‌های گاو، شیرین و فرهاد، تخت خاتون، زیارتگاه شیرسوار
قره‌کلیسا	چالدران- ۲۰	رودخانه زنگمار، منطقه حفاظت شده مراکان، قره کلیسا یا کلیسای طاطاووس
گوورچین قلعه	ارومیه- ۶۵	تفرجگاه‌های ساحلی دریاچه ارومیه، جزایر نزدیک روستا، ناحیه لجن درمانی گوورچین قالا، خرابه‌های گوورچین قالا، حمام‌های سنتی قدیم
مارمیشو	ارومیه- ۴۵	دره بان، دریاچه مارمیشو، تکیه قدیمی مارمیشو
نصرت‌آباد	تکاب- ۴۰	چشمه‌های متعدد آب گرم و سرد، مجموعه تاریخی تخت سلیمان، ازدهای سنگی

اردبیل

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

آلوارس	سرعین- ۱۲	چشمه مین بلاغ، پیست اسکی
انار	مشکین شهر- ۲۶	امامزاده سید جعفر، قلعه بربر، رودخانه انارچای، چنار پیربابا، سنگ نیشته‌های تاریخی، مقبره خلیفه‌الخلفا
اندبیل	اردبیل- ۱۱۰	رودخانه اندبیل، چشمه میرعادل، قلعه کفو و آتشکده آن
اولتان	پارس‌آباد- ۱۵	قلعه تاریخی اولتان
برزند	انگوت- ۲۹	چشمه برزند، گورستان قدیمی، قلعه برزند
برندق	خلخال- ۶۸	کوه آق‌داغ، ارتفاعات پلنگ، حواشی رودخانه قزل‌اوزن
بوسجین	اردبیل- ۲۸	کوهستان‌های سیلان، بزقوش و باغرو، دره جوله درق، تفرجگاه‌های بیله سر، شورچین دربند، قره‌دره، آغ‌دیم، قارلامپا، دوه‌داشی، تپه گوزه، بقعه کورائیم، تالایه، وایباش، بقایای عمارت خاندان صفوی
خوجین	خلخال- ۱	تفرجگاه‌های کوهپایه‌ای ازناو، جنگل‌های پاکوتاه، سد فینارود، امامزاده قاسم
کزج	خلخال- ۵۳	تفرجگاه‌های حاشیه شعبات رودخانه قزل‌اوزن
کنزق	سرعین- ۳	خانه‌های صخره‌ای، آرامگاه امامزاده سید صادق
کورعباس‌لو	نیر- ۸	دژ بونویوغون، شهرک زیرزمینی اباذر
ماجلان	شاهرود- ۳۵	غار یخی جلال‌آباد، کوه شاه‌معلم
موئیل	مشکین شهر- ۱۴	تفرجگاه‌های کوهپایه‌ای پیرامون روستا، چشمه‌های آب‌گرم همجوار با سیلان، منطقه حفاظت شده موئیل، مسجد روستا

ایلام

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

پشت‌قلعه	ابدانان- ۳	دینار کوه، دریاچه دوگانه سیاه‌گاو، رودخانه دوبرج، قلعه روستا، قلعه هزار درب، بنای امامزاده پیرمحمد، بنای امامزاده سید صلاح‌الدین
تنگ‌قبر	ایلام- ۵۰	خرم‌کوه، رودخانه چنارچ، امامزاده سید جعفر، تنگ منصور
حیدرآباد	ایلام- ۳۰	تنگ رازیانه، رودخانه حیدرآباد، ارتفاعات کبیر کوه، دره هفتاو، جنگل مله پنجاب، منطقه پاکل گراب و غار بره زرد
زنجیره‌علیا	ایلام- ۴۰	تفرجگاه بانکول و خرمه، تنگ باستانی زنجیره، بنای امامزاده پیرحسین
سراب‌کلان	ایلام- ۵۵	رودخانه سراب‌کلان، جنگل‌های بلوط، شهر باستانی ماسبدان، امامزاده عباس، آرامگاه امامزاده سیدعلی
کلم	ایلام- ۱۲۰	رودخانه کلم، تفرجگاه بیلاقی کلم‌بدره، قلعه قدیمی دوره ساسانی، بنای آتشکده، مقبره جابر بن انصاری، آرامگاه سید تاج‌الدین

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم اسلامی

اصفهان

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

ابیانه	نطنز- ۴۳	دامنه کوه کرکس، چشمه دوآبی، آتشکده هریارک، قلعه تاریخی، موزه مردم‌شناسی، آب‌انبار قدیمی، مسجد جامع، آرامگاه شاهزاده یحیی و شاهزاده عیسی، مسجد حاجتگاه، مسجد و حسینیه پرزله
اسفرجان	شهرضا- ۵۰	دره هونجان، چشمه‌بیشه، زرچشمه، سد قتلغ‌شاه، درختان کهنسال گردو، امامزاده عبدالمطلب
برز	نطنز- ۳۳	حمام تاریخی، امامزاده سیداسماعیل‌برز
پوده	دهاقان- ۲۲	دره‌شاه، قلعه یوسف‌خان، بازار قدیمی، مسجد تاریخی
جاجا	نجف‌آباد- ۲۷	چشمه‌های مرغاب و احمدرضا، منطقه حفاظت شده قمیشلو، دریاچه سد خاکی خمیران، پیست اسکی دالانکوه، قلعه قدیمی، مساجد خان و سیدتیران
حسینچه	نجف‌آباد- ۵۳	کاروانسرای عباسی، بافت قدیمی روستا، کوه چارکوه
دم‌آب	نجف‌آباد- ۱۱۵	کوه سفید و مرغ‌نشان، کاروانسرای صفوی شاه عباسی معروف به قلعه‌های جلوگیر، علی‌احمد و قلعه بزرگ
دنگزلو	سمیرم- ۸۰	غار دنگزلو، حواشی رودخانه لای‌سرخ، چشمه‌نول، قلعه‌دانا، کوه‌حجال
دره	کاشان- ۱۰	رودخانه فصلی دره، قلعه سردارپه
خفر	سمیرم- ۸۰	قله دنا، ایل فارسیمدان، آرامگاه سید محمد
سه	میمه- ۷۸	دره نجفت، ارتفاعات فارسجار، گردشگاه‌های کوبه شکار و اسپید رود، پنوریز شوره، چاه‌میل، چاله نریمان، سوسلطان، لادرچه، هول‌کوله، لاخولسند، سرچاه و اشکوبله، امامزاده یوسف‌بن‌علی‌نقی، امامزاده گلپله، امامزاده ودوده، کاروانسرای قدیمی، عمارت کلاه‌فرنگی، آسیاب‌های آبی، آثار حمام قدیمی
طرق	نطنز- ۳۱	قلعه تاریخی، قلعه کرکس، رباط سنگی، مزار بابا احمد، زیارتگاه چهاربزرگوار، مسجد جامع
طره	نطنز- ۳۷	گورستان باستانی، آسیاب‌آبی، خانه‌های قدیمی، مسجد برج عقاب، تفرجگاه چشمه‌سار لوت
عروسان	نائین- ۲۳۴	کوبر نمک، آب انبار، آب معدنی، دو امامزاده
علی‌آباد	آران- ۱۳	خانه عمارت، آب‌انبار قدیمی، خانه‌های قدیمی، باغ امین، بقعه امامزادگان، خانه وکیل، ارباب خان، خانه اربابی
قورتان	هرند- ۱۹	ارگ تاریخی، قلعه‌های نواب، باغچه گل، آب‌انبار و کبوترخانه در درون ارگ، اصطبل اسب‌های بهرام شاه
قهی	اصفهان- ۷۰	باغ‌ول، قنات کهنی، قلعه‌های آتشگاه، خان‌آباد و خیرآباد، شاهزاده عبدالواحد، آرامگاه پیرشمس‌الدین، آب انبارهای حاج نایب و حاج مختار
کلهرود	نطنز- ۱۱۵	غار طبیعی کلهرود، حمام قدیمی، قنات‌ها، منطقه حفاظت شده
کمجان	نطنز- ۲۸	چشمه‌آب‌سرخ، حمام تاریخی، نوشته‌های گورستان قدیمی، قلعه بایزید، چنار کهنسال ۱۰۰۰ ساله
کاوه آهنگر	چادگان- ۳۰	تفرجگاه‌های حاشیه زاینده‌رود، لاله کوه، آرامگاه کاوه آهنگر
مشهداردهال	کاشان- ۴۲	آرامگاه سهراب سپهری، قلعه‌های آل‌یاسین، آسیب خدابخش و محسنی لرهانی
مهرجان	نائین- ۲۷۵	نخلستان‌ها، ساباط‌ها، کارونسرا و آسیاب آبی، آرامگاه حاج شمس‌الدین محمد
نشلج	کاشان- ۳۹	زیارتگاه‌های تاج‌الدین، فاطمه، طاهرعلی و رقیه‌خاتون
نیسیان	اردستان- ۴۹	درختان کهنسال چنار، مسجد و حمام قدیمی، قلعه روستا
هاردنگ	لنجان- ۱۲	چشمه‌های خشک‌رود، درژنو و شاه‌خراسان، قنات کوچه، منار سنگی، تپه چنارت، خانه غلاتک، دیوار تخت‌آقا، مسجد جامع، برج اربابی
هنجن	نطنز- ۲۰	مسجد جامع و حسینیه، قلعه تاریخی، کاخ و باغ عباس‌آباد، بافت تاریخی روستا
یارند	نطنز- ۲۹	حسینیه، مسجد قدیمی، چنارهای کهنسال

بوشهر

جاذبه‌های گردشگری

فاصله به کیلومتر

نام روستا

احشام قاندها	خورموج- ۲۵	رودخانه مند، منطقه حفاظت شده کوه‌مند، معبد کلات‌مند
بندر سیراف	کنگان- ۲۵	ساحل ماسه‌ای-مرجانی، تفرجگاه بنو، قلعه منصور، گور دخمه‌ها، شهر تاریخی سیراف، آرامگاه منسوب به ابن سبیویه، مسجد جامع سیراف، موزه سیراف
جزیره شمالی	گناوه- ۲۵	برج خان، قلعه‌بیرو، زیارتگاه‌های بی‌بی نامجه و بی‌بی نور، محوطه تاریخی گیل‌شهر
چاکوتاه(چاه کوتاه)	بوشهر- ۵۰	پارک جنگلی چاکوتاه، نخلستان‌های انبوه خرما، آرامگاه شیخ حسینی چاکوتاهی، آرامگاه شاعر معاصر ایران منوچهر آتشی
حصار	دیلم- ۲۰	ساحل زیبای خلیج فارس، بقایای شهر باستانی سی‌نیز، قلعه حصار، آرامگاه امامزاده حسن
درودگاه	برازجان- ۲۰	رودخانه دالکی، بقایای کاخ کورش، منطقه بردک سیاه، آرامگاه امامزاده قطب‌الدین شاه‌حیدر
رودفاریاب	برازجان- ۸۵	آبشار رودفاریاب، تنگ فاریاب، آثار باستانی دشت پشت‌پر، بقایای شهر تاریخی رم‌الزیوان و آب انبارهای دوره ساسانی
شول	گناوه- ۲۰	آبشار شول، قدمگاه مرتضی‌علی
گنسی	بوشهر- ۶۵	چشمه تنگ‌روان، ناحیه تنگ‌گشی، قلعه رئیسعلی حاجی محمد، آسیاب‌های آبی، زیارتگاه‌های قدمگاه حضرت عباس و عباس‌علی
هاله(خلیج نای‌بند)	عسلویه- ۹	منطقه حفاظت‌شده نای‌بند، سواحل مرجانی، زیستگاه گونه‌های حیات‌وحش

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

افجه	تهران - ۳۰	آبشار پسچویک، آبشار زیبای موآب، محوطه دشته، دشت هویج یا گرچال، حمام تاریخی، سقاخانه، چنار کهنسال، قلعه سربند
برغان	کرج - ۱۳	رودخانه‌های شاهرود و سنج، حسینیه اعظم، مسجد جامع، دو چنار کهنسال، زیارتگاه چهل دختر
برگ جهان	لواسان - ۱۷	رودخانه برگ‌جهان، امامزاده اسماعیل، صخره رسوبی، قلعه دختر، زندان خانلار، کوچه باغ‌های روستا
توچال	پاکدشت - ۷	منطقه حفاظت شده جاجرود، قنات، دره گنجعلی لیوه، محوطه تاریخی یوردبلاغ، یخچال قدیمی پاکدشت، امامزاده طاهر و محمد ده‌امام
جلیزجند	فیروزکوه - ۱۳	رودخانه تنگ‌واشی، امامزاده‌های معصوم، سلیمان و بی‌بی، بقایای برج دیده‌بانی، حجاری‌های تنگ‌واشی، قلعه پشت تندیر واشی
جلیل‌آباد	پیشوا - ۵	امامزاده عبدالله، قلعه باستانی
خاوه	ورامین - ۱۹	دوتپه باستانی، قلعه تاریخی خاوه، امامزاده علی، سید سلطان محمود، امامزاده خواهر(بی‌بی) و سلیم، حسینیه کدخدا قاسم
خوروین	کرج - ۲۱	پارک جنگلی آجین‌دوجین، آرامگاه امامزاده موسی، گنج تپه
رودافشان	تهران - ۸۰	رودخانه دلی‌چای، امامزاده شاه مطهر، امامزاده بی‌بی خاتون، امامزاده شاه‌طاهر، غار رود افشان
سنج	کرج - ۲۵	آبشار آب‌باز، ولرده، سرچشمه رودخانه سره، دره گل‌چال، جنگل‌های هزاربند
سنگان	تهران - ۱۴	امامزاده عمادالدین، امامزاده علاءالدین، چشمه‌های ده‌باین، لش، آب‌انبار، ده‌میان، آبشار مهره سور، رودخانه‌سنگان و نهرهای سربندرگاه، دومیان، تچه، آب‌انبار، دردکان، دشتالو، لرتان و تاسک‌بنان، امامزاده قاسم، قلعه دز، سرگردنه، برج سرسو
سیبیاں دره	کوهسار - ۳۵	حواشی رودخانه سیبیاںدره
شمشک	تهران - ۴۵	قلل پر برف توری سپید
شهرستانک	کرج - ۵۵	چشمه گله‌گیله، قله دزدبند، تپه شنستون، کاخ شهرستانک
فشند	هشتگرد - ۴	امامزاده سه‌تن، خاتون‌قیامت، آب‌انبارهای قدیمی، چنار دره، درختان کهنسال
کرکبود	تهران - ۱۵۱	آبشار کر، یخچال‌های طبیعی، امامزاده زید ابراهیم، امامزاده شاه محمد حنفیه، آرامگاه ملا یغمای کرکبودی، حمام تاریخی
کندعلیاوسفلی	تهران - ۳۸	مزرعه پاونک، آبشار کفتزلو، امامزاده محمدشعیب، تپه‌های گوشوار، شیرتازه و چوهک‌کندعلیا، قلعه پیرزن، تپه شیرتازه
گچسار	کرج - ۶۵	پیست دیزین، چشمه ولد، غار یخ‌مراد، رودخانه گچسار، پل سنگی، کوره‌های گچ‌پزی
گلپرد	طالقان - ۱۴	حمام قدیمی و خانه آیت‌الله طالقانی
لواسان بزرگ	تهران - ۵۰	مسجد جامع امام‌حسن عسگری، امامزاده خواجه سلطان احمد، امامزاده یونس، حسینیه کلو محله لواسان، تپه سرقلعه
مراء	دماوند - ۵	آرامگاه دوبرادر، حمام تاریخی، آرامگاه امامزاده فضه‌خاتون، رودخانه تاررود، قلعه مروان
مرانک	دماوند - ۲۰	امامزاده قاسم، تپه باستانی دهن، خانه‌های قدیمی
ورده	کوهسار - ۱۵	امامزاده عبدالقهار، آرامگاه بی‌بی‌خاتون
ولایت‌رود	کرج - ۷۵	پیست بین‌المللی دیزین
ولیان	کوهسار - ۱۵	چشمه وال‌بین، چشمه‌زر، درویش چشمه، چشمه بندولیان
هرانده	فیروزکوه - ۱۲	رودخانه‌های قزقان‌چای و نمرو، امامزاده یحیی، برج دیده‌بانی، تپه باستانی شیردره، غار بورنیک، پل نمرو
هویر	دماوند - ۵۰	غار جول‌دره، دریاچه تار، برج انگمار، امامزاده حسین، امامزاده علی‌اکبر، کوه قره‌داغ

مؤسسه علمی و مطالعات فرهنگی
 رتال‌محل مع‌علوم انسانی

▲ عکس: سیدامیرطالبی گل، خراسان جنوبی

▼ عکس: عباس جعفری، چهارمخال بختیاری

چهار محال و بختیاری

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
آتشگاه	لردگان - ۴۵	دره آتشگاه، کوه‌های آهکی، کوه شورم حلاله، جنگل‌های اطراف، رودخانه خراسان
اورگان	بروجن - ۴۰	درختان کهنسال گردوی کریم‌خانی، دره یاتنگ‌سیاه، زیارتگاه عباس‌علی
دزک	شهرکرد - ۳۵	باغات امیرآباد، باغ بالا، قنات گلینک، غار تخت (مشهدمطلب)، غار کوه‌تاپو، بنای عمارت، قلعه دزک
دستگردامامزاده (کیار)	شهرکرد - ۲۵	منطقه حفاظت شده تنگ صیاد، شکارگاه شیدان، امامزاده دستگرد، مسجد شبستانی، قلعه قدیمی، زیارتگاه سید ابوالقاسم
ده چشمه	فارسان - ۳	پیرغار، قلعه‌خان، سنگ نیشته، شیرسنگی
دیمه	شهرکرد - ۱۰۰	دشت لاله، چشمه دیمه، دینه کیکاووس، دیواره صد گزی
سرآقاسید	شهرکرد - ۱۳۰	آبشار شیخ‌علی‌خان، قلعه‌های مرتفع زردکوه بختیاری، پیست اسکی چلگرد و پیست تابستانه چال‌میشان
سواد جان	شهرکرد - ۴۴	غار آهکی، کوه محلی قیس، زیارتگاه سیدسلیمان
شیخ‌علی‌خان	شهرکرد - ۸۸	روخانه کارون، آبشار شیخ‌علی‌خان، غار یخی چما، کوه‌چهل‌خشت
هوره	سامان - ۱۱	آرامگاه امامزاده باباپیراحمد

خراسان جنوبی

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
افین	قائن - ۷۶	قلعه افین، قلعه کوه‌زدان، کاروانسرای رباط زردان، آب‌انبار قدیمی، مسجد جامع
باغستان	فردوس - ۱۵	رودخانه فصلی چهل، ارتفاعات کلات، آبگرم معدنی فردوس، سد مهویه، امامزاده سلطان احمدشاه، امامزاده سلطان ابوالحسن مهویه، سد برون
چشت	بیرجند - ۶۰	غار چشت، غار چهل‌چاه، بقعه امامزاده سیدحامدعلوی
خور	بیرجند - ۸۸	قلعه‌خور، آب‌انبار خور
فورگ	اسدیه - ۱۲	قلعه فورگ، حمام و حوض میرزای فورگ
کریمو	سرایان - ۳۰	آرامگاه امامزاده سلطان کریم‌شاه، چشمه علوی، مزرعه اسپیدکوه، چشمه دراز، اکبرآباد، چشمه مسکی، دره کلگی، تک تودک، سیدک
ماخونیک	سربیشه - ۷۰	سنگ نگاره‌های ماخونیک، برج گل انجیر

خراسان رضوی

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
ابره سفلی	طرقبه - ۲۵	رودخانه زشک، پارک جنگلی ارگ شاندیز، مسجد جامع، قبرستان قدیمی، چاه چهل‌دختر، آرامگاه شیخ حافظ ابردهی
اخلمد علیا و سفلی	چناران - ۲۲	کوه‌های فاراب، کجه، اخلمد، کلاته، درگاه، آستانه و داش‌بلاغ، بند تاریخی اخلمد یا بایسنقری، رودخانه و غار اخلمد، دره دستان، دره‌پیش‌باغ
ارزنه	مشهد - ۲۱۰	رود ارزنه، چشمه‌های درخت‌بید، پیرعلی، رستم، گرچی، گل‌می‌بال، آقا محمد ودوقی، آرامگاه شیخ زین‌العابدین
استاج	سبزوار - ۵۱	قلعه قدیمی، امامزاده روستا
امیرآباد	کلات - ۷۵	پل هفت‌دهانه، تفرجگاه‌های قزلق و کمرچه، دریاچه سد
بار	نیشابور - ۶۰	امامزاده آبکوزه، باغ‌های میوه، آبشار بار، امامزاده بنیام، امامزاده باغ‌چاه
بزد	تربت‌جام - ۲۰	کوه‌های دوشاخ و بزد، چراگاه الگ‌مرغی و کان سرب، مقبره میرغیاث‌الدین، گورستان قدیمی، مسجد نور، تپه تاریخی
بزنگان	مشهد - ۱۲۸	دریاچه بزنگان، غار بزنگان، قلعه تاریخی بزنگان، زیارتگاه کل‌بی‌بی، مسجد محله‌بالا، مسجد محله‌پایین
بوژان	نیشابور - ۱۳	آرامگاه امامزاده، آبشار و باغ‌های میوه
دربادام	قوچان - ۴۵	رودخانه شاهرگ، زیارتگاه امام‌باد، باغ‌های میوه، رودخانه شاهرگ
دیزبادعلیا	نیشابور - ۷۰	جماعت خانه، باغ‌های انبوه، رودخانه دیزباد
ریاب	گناباد - ۳	آب‌انبار قدیمی، دو برج دیده‌بانی، آرامگاه ابومنصور ریابی
زعفرانیه	سبزوار - ۳۵	رودخانه کال‌شور، کاروانسرا، آب‌انبار، یخدان یا یخچال، مهمانسرای دوران قاجار، حمام و آسیاب‌قدیمی، قلعه کهن
زوخان	قوچان - ۱۹	سدتبارک، رودخانه و باغ‌های روستا
شمخال	قوچان - ۶۵	امامزاده باد، حمام طبیعی پلکانی
کریز	کاشمر - ۴۸	رودخانه کال‌کرمگ، کوه پلنگوان، سدشاهی، کوه باغ دشت
کنگ	طرقبه - ۱۹	رودخانه‌های نروی و دیوار، مسجد و تکیه روستا، قلعه تیغ‌میان، رباط پای کوه کنگ، قبرستان کنگ
مزینان	مشهد - ۲۹۵	مسجد جامع روستا، تپه و محوطه‌های باستانی، کاروانسرای مزینان، یخچال، امامزاده روستا، مدرسه شریعتمدار
نامق	کوه سرخ - ۳۲	مزارع کله‌باغی، کلاته حسین‌آباد، زمان‌آباد، کلاته شازده و علی‌آباد، کلات اسماعیل‌آباد، کاریز قدیمی، دیوار سنگی یا کمرقلعه، گورستان‌های باستانی، بقایای قلعه قدیمی
یوسفخان	قوچان - ۱۵	دره یوسف‌خان، باغ‌های فراوان میوه، رودخانه تبارک، سد تبارک

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
استاد	بجنورد- ۹۵	رودخانه خسرویه مایوان، غار حفره‌ای استاد، مسجدجامع، حمام قدیمی، قلعه کهنه، تخت حصار، امامزاده اولیا
اسپیدان (اسفیدان)	بجنورد- ۴۵	رودخانه اسپیدان، چشمه آب معدنی، آبشار هنرور، غار خزانه هنرور، امامزاده محمداقبر، چشمه گری‌آب
درکش	اشخانه- ۳۰	رودخانه درکش، رشته کوه‌های آلاداغ، دره کنداب
دشت	بجنورد- ۱۱۰	تپه‌های قم تپه، دوشکلی و کلاته حسن، کرانه‌های رودخانه ارغنه، سردابه‌های دشت قزقلعه، قز تپه، باغ رضوان
روئین	بجنورد- ۶۰	رودخانه دائمی روئین، امامزاده اسحاق
زوارم	شیروان- ۲۸	منطقه بیلاقی زوارم، رودخانه زوارم، اوج دوشی، یخدان، منطقه سُخری
قلعه‌زو	شیروان- ۲۴	رودخانه کال‌زو، آبشار قلعه، برج و باروی تیموری، آرامگاه شیخ‌بابا
بیلاقی گلیان	شیروان- ۲۳	قلعه موسی‌خان، آرامگاه بابا توکل، آرامگاه امیر شمس‌الدین محمد بن امیرنظام، غار کافر قلعه، بنای گبرخانه

عکس: رامین نوری، سپهرین، زنجان

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
اسلام آباد	دزفول- ۱۲	بقعه یعقوب‌لیث صفاری یا امامزاده شاه ابوالقاسم، محوطه تاریخی جندی شاپور
بنوار	لالی- ۳۸	رودخانه‌های فصلی بنوار و تلوک، چشمه بی‌بی‌ترخون، ارتفاعات ادتو، پاچه لار زندا و تنگ‌تیرالفی، سد خلیل‌خان، امامزاده بابااحمد، عمارت تاریخی بنه‌وار، ساختمان هشت‌درب، زندان زیر زمینی، سنگ‌نبشته تاریخی
تکیه	باغ‌ملک- ۲۲	ناحیه تفریحی مال‌آقا، رودخانه ابوالعباس
تنگ‌بن	بهبهان- ۲۳	محوطه تاریخی کلگه‌زار، شهر باستانی به‌گواذ، قلعه دختر، قنات و آسیاب‌های قدیمی، جنگل‌های بلوط
تنگ‌تکاب	بهبهان- ۲۲	سد مارون، ویرانه‌های ارجان، قلعه ارجان، امامزاده بی‌بی‌زبیده خاتون، امامزاده میرعلی حسینی
خماط	اندیمشک- ۲۰	مناطق حفاظت شده دز و کرخه، معبد زیگورات چغازنبیل، بقعه عباس‌بن‌علی، مزارع نیشکر هفت تپه و میان‌آب
خیرآبادگهر	بهبهان- ۱۵	رودخانه مارون، دریاچه سد پادوک، کاروانسرای قدیمی، آتشکده، پل خیرآباد
دهلاویه	سوسنگرد- ۱۲	رودخانه کرخه
راسوند	ایذه- ۵	تالاب‌میانگران، مجموعه تاریخی خنگ اژدر، کتیبه کول‌فرح، قلعه کژدم، شط منقار
رگبه	شادگان- ۵	تالاب بین‌المللی شادگان، هورها(باتالاق) الدروق، ابوخصیر
سادات	آبادان- ۸	تندیس شهید تندگویان، رودخانه بهمنشیر
سلطان ابراهیم	ایذه- ۶۵	امامزاده سلطان ابراهیم، منطقه گلزار و دشت سوسن
سوسن سرخاب	مسجد سلیمان- ۱۵۰	آسیاب‌های آبی قدیمی، نقش برجسته دوران عیلامی، تپه‌های باستانی، شیرهای سنگی، بردگوری، کتیبه تاریخی، جنگل سوسن
شیوند	دهدز- ۴۰	ارتفاعات اطراف روستا، آبشار شیوند، دریاچه زیبای سدکارون، کاروانسراهای عباسی و امامزاده
کوه‌باد دو	ایذه- ۴	اشکفت سلیمان، دره‌های زیبای حاشیه شط بوندان
لیوس	دزفول- ۷۳	رودخانه دز یا رود جندی‌شاپور، آبشار شوی، کوه لنگر، باغ‌های انار، امامزاده سید ولی‌الدین، آسیاب‌های قدیمی

دزبان

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
تشویر	زنجان - ۹۰	کوه‌های رکان، قلعه پره و قاپلان‌تی، رودخانه امیرآباد، گورستان تاریخی، آتشکده ساسانی
خوئین	حلب - ۸	رودخانه خوئین، قلعه خرابه دیزج، میل خوئین، شهر زیر زمینی دژمنده، مسجد روستا
درسجین	ابهر - ۱۳	میدانگاه، برج و باروی کهن، قلعه قدیمی، مسجد قدیمی، ارتفاعات دربند و خلف سار
ده‌بهار یا شاه‌نشین	زنجان - ۱۲	باغ‌های زیتون، تپه قره‌گل، مقبره سید، مسجد قدیمی، رودخانه شاه‌نشین، غار خرمنه سر
سهرورد	قیدار - ۲۴	بازار قدیمی، قلعه اسیران، قلعه تاج، مسجد جامع، امامزاده قاسم، قلعه کیوان، قتلگاه مشایخ، سنگ نعل اسبی، کتیبه باستانی
سهرین	زنجان - ۲۱	رودخانه سهرین، منطقه حفاظت شده سهرین، قلعه تاریخی، گورستان قدیمی، مسجد قدیمی
قروه	ابهر - ۱۶	آبشار امامزاده کشکان، مسجد جامع قروه، آرامگاه امامزاده عبدالخیر، حمام قدیمی، مزار امیرالعلماء، پل سنگی
گلابر سفلی	زرین‌آباد - ۱۲	رودخانه‌های جوقین‌چای و سجاج‌چای، مسجد قدیمی، قلعه آق‌قالا (قلعه سفید)، قیزلاقالاسی (قلعه دختر)، قیرخ پیله (چهل‌پله)، خانقاه قدیمی، آسیاب و حمام قدیمی، مسجد قدیمی گلابر
ویر	سلطانیه - ۱۲	کنگ دره، غار داش‌کسن، مسجد قدیمی، سنگر محمد ولی خان، چشمه شاه بلاغی

سمنان

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
پاده	گرمسار - ۱۶	قلعه پاده، بارگاه امامزاده سلطان شاه نظر، تکیه آرادان، قلعه آرادان، دامنه‌های جنوبی کوه‌های البرز و دشت کویر
تویه	دامغان - ۴۸	چشمه‌های غلغل و زارکت، امامزاده جبرئیل، امامزاده شمس‌الدین، امامزاده مطهر، امامزاده میرابراهیم، قلعه باغستان، کلاته زکریا
چاشم	سمنان - ۴۸	تفرجگاه‌های آیمند، چالداشت، چالار، لاکولا، زوریه، گاوچاله و آسرون، چشمه‌های میرچشمه، سودکالم چشمه، سنگ‌چشمه، ملاعسکری، خرسه و آبشار زوریه، امامزاده ابوالقاسم، امامزاده مهدی، مقبره سید زین‌العابدین‌نوی، مقبره آقاسیدسلیمان عمادی، منطقه سولا
حسن‌آباد	سمنان - ۱۴۰	کویر حاج علی‌قلی، قلعه تاریخی حسن‌آباد، آرامگاه نیک‌زن، گنبد احمدخان
رشم	دامغان - ۱۰۵	چشمه‌های لردان و علی، گورستان ایرجی، امامزاده عباس، عمارت بصری، قلعه معروف به ارگ قدیم، ویرانه‌های آب‌انبارهای برج مانند
زمان‌آباد	شاهرود - ۲۲۵	پارک ملی خوارتوران، زیارتگاه جرجیس پیغمبر، سد قدیمی هیرمی، قلعه اسب‌کشان
فرومد	شاهرود - ۱۸۰	مسجد جامع فرومد، آرامگاه ابن‌یمین فرومدی، آرامگاه شیخ حسن جوری، سد خاکی شیخ حسن جوری، زیارتگاه سیداحمد، کاروانسرای شاه‌عباسی، تپه شهرستان، چنارهای ۵۰۰ ساله، آسیاب قدیمی، حسینیه
نورخان	بسطام - ۱۸	جنگل‌های ابر، آرامگاه شیخ ابوالحسن خرقانی، کهنه قلعه، تپه تاریخی کولی، یخدان و آب‌انبار قدیمی، دره و منطقه برن‌برن، دره و رود بیدر
قلعه‌بالا	بیارجمند - ۲۴	دشت‌های دلبر و علی‌انگر، دره ماو، چشمه‌های قدس و معصوم، امامزاده سیدمحمد، امامزاده پیرسید
کلاته‌رودبار دامغان	۳۵	چشمه آب‌نردان، آبشار پیر خوشتر، امامزاده پیر ابراهیم، تپه تخت‌شاه، گوهر قلعه، گنبد سبز، قلعه پنجم، جنگل‌های اسپه‌رو و پهن‌برگ
ملاده	سمنان - ۷۶	بیلاقات سنگ چشمه، پشت‌لد، اشکبستون، لوکت، کلاته و شاه‌زمین، جنگل افرا، آرامگاه بی‌بی طیبه، شکارگاه ملاده، کوه سرطلا
نردین	شاهرود - ۱۷۶	چشمه‌های جوشان نردین، نی، سونا، قنات نوواز، آبشارهای آب‌پران و نام نیک، دشت‌های شقایق، شاد، کلاته‌های گز زسویی، گیمیش و کلاته دستی، غارهای شوم، زو، قش‌قرنه و سردار بیک، آرامگاه دانیال پیامبر، امامزاده خواجه‌قنبر، امامزاده ابراهیم

سیستان و بلوچستان

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
آبادان	ایرانشهر - ۲۵	باغات میوه و نخلستان‌ها، محوطه باستانی تاریخی آبادان
باهوکلات	چابهار - ۹۰	قلعه انوشیروان سنگان، رودخانه باهوکلات، منطقه حفاظت شده باهوکلات، تمساح پوزه کوتاه
تمین	میرجاوه - ۶۵	چله‌خانه، گورستان باستانی، آسیاب‌های آبی، قلعه تمین، چشمه آب معدنی موسی
تیس (طیس)	چابهار - ۶۵	قلعه تیس (قلعه پرتقالی)، قلعه پیروزگت، قلعه بلوچ‌گت، رشته‌کوه پیل‌بند مقابر جنانی گچ، گورهای تپه نهادی، غارهای بان‌مسیتی، سدهای تیس، چاه باستانی تیس کوپان، مسجد جامع تیس، ساحل صخره‌ای
سه‌کوهه	زابل - ۲۵	قلعه تاریخی سه‌کوهه، ارگ مسکونی، بناهای قدیمی، گورستان‌های قدیمی
سیب	سراوان - ۳۷	قلعه سیب، تپه‌های باستانی گله برزاد، میل مارو، کان هشک، رودخانه روتک
علی اکبر	زابل - ۲۸	کوه خواجه، آثار آتشکده و کاخ، آرامگاه خواجه مهدی بن محمدخلیفه، زیارتگاه‌های خواجه غلطان و پیرگندم بریان
قلعه نو	زابل - ۴۴	آرامگاه محمد حسین خان، رودخانه هیرمند
لادیز	میرجاوه - ۲۵	رودخانه‌های فصلی لادیز، غار طبیعی، منطقه مرزی میرجاوه، کوه‌تفتان
ناهوک	سراوان - ۳۵	سنگ نبشته پیرگوران، تپه روباهک، سفال کلپورگان، سنگ نگاره‌های دره نگاران

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

آتشکده	فیروزآباد- ۵	تنگ آب، رودخانه فیروزآباد، قلعه دختر، آتشکده باستانی، کاخ اردشیر، نقشی از مراسم تاجگذاری اردشیر بابکان، شهرگور، جاده ساسانی
بندامیر	مروذشت- ۱۶	بندامیر، امامزاده عباس‌علی، اهرم مکانیکی گاوشیر
پاقعه	شیراز- ۷۵	قلعه قدیمی آقاخان، چشمه خطیری، رودخانه شش‌پیر، آبشارهای پا قعه، باجر و سجک
تنگ‌براق	سده- ۷۲	آبشار مارگون، آب سد درود زن، آبشار تنگ‌براق
جیدرزار	مروذشت- ۱۰۶	تنگه بستانک، چشمه‌های سرآب، دره‌بالایی، حاجت، آبشار پر زرد
دشتک	مروذشت- ۷۸	گورستان قدیمی، درخت چنار کهنسال، آسیاب‌های قدیمی روستا، کوچه‌های راه‌پله‌ای(کتل)
ده کهنه	شیراز- ۹۰	تنگ تیزاب، رودخانه بشار
سرمشهد	کازرون- ۶۵	نقش بهرام دوم، کتیبه بزرگ سر مشهد، شهر مدفون، آتشکده، تل خاموش، قنات سرمشهد، تل نقاره، تل خندق، کاروانسرای کوشک
قصر یعقوب	صفاشهر- ۲۰	رودخانه قصر یعقوب، کوه قصر یعقوب، گورستان دوره ساسانی، امامزاده شهدا، سلطان ابراهیم
قلات	شیراز- ۱۵	کلیسای قدیمی، تفرج‌گاه‌های شب شتری و چشمه انجیری، بازار قدیمی، قلعه قزل‌ارسلان
قنات ابراهیم	بوانات- ۷۰	قنات ابراهیم، امامزاده شاهزاده ابوالقاسم، اترآق‌گاه ایل خمسه
کاریان	جویم- ۸۱	قلعه کاریان، امارت رضا قلی‌خان، قلعه شاه‌نشین، دره کافرکش
کوهنجان	سروستان- ۲۴	چشمه نباتی و آب‌ریز جبل، باغ باغبانان، آرامگاه شاه صفی‌الدین
مارگون	سپیدان- ۴۵	آب برم فیروز، آبشار مارگون، تفرجگاه گمبیل، تنگ الوندی، قلعه رنج؛ پیست اسکی شکرک
مهارلو	شیراز- ۴۰	چشمه آب معدنی، امامزاده خدیجه‌بانو، کاروانسرای شاه‌عباسی، بقعه بی‌بی‌شریفه، تل شاه‌رخ، کوه‌چنار، دریاچه مهارلو

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

آتان	معلم کلاویه- ۲۵	کوه‌های هودکان و خرابه، تنوع جانوری، حواشی رودخانه آتان
آکوجان	رازمیان- ۲۰	غار حاجت‌خانه، تنوع جانوری، باغات فندق و زغال اخته
اندج	قزوین- ۸۰	رودخانه اندج، کوه‌های قلعه چال، دره چاکان، کوه‌های پس‌وشته، دره تارو، دیمیان
حصار	قزوین- ۱۲۰	رودخانه درگاه، غار عباس‌آباد، برج‌های خرقان، غار قلعه‌کرد
زرآباد	قزوین- ۷۰	دریاچه اوان، امامزاده علی‌اصغرین موسی‌الکاظم(ع)، دو درخت چنار کهنسال، حمام قدیمی، مسجد قدیمی
گازرخان	قزوین- ۱۱۰	امامزاده محمود، امامزاده هیجده تن، مسجد قدیمی، میدان قتلگاه، قبرستان قدیمی، خانه‌های منصور، رشید نایبی، سمیعی، زین‌العابدین، صفری، امامزاده حنیفه
گرمارود	قزوین- ۱۳۰	کوه‌های امانک دربند، سیاه‌وله و پیله‌سره، رودخانه خرده رود و الموت، قلعه نویدر شاه، مساجد و بافت قدیمی روستا
یله گنبد	قزوین- ۴۰	چشمه آب گرم معدنی

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

انجیله	قم- ۹۰	غارهای دره زاغه، آتشفشان چاچار، امامزاده هادی و شهربانو، امامزاده شاهزاده ابوطالب، امامزاده بی‌بی‌خاتون، چهارطاقی، حلیمه خاتون، رقیه خاتون، زینب خاتون
دستگرد	قم- ۴۲	چشمه قنات بالا، کوه قزقمه‌سر، کوه قلمبه دزدها، چنارستان، نخل حسینی، امامزاده حلیمه خاتون، باغ اجلالیه
فردو	قم- ۴۷	کوه برف‌انبار، غار سالمستان، مزرعه وسف، امامزاده فردو، امامزاده بوره(باوره)، رودخانه روستا
قاهان	قم- ۸۱	کوه وتوس، آبشار نوقاهان، رودخانه وزوا، امامزاده هادی، تونل‌ها و مخفی‌گاه‌های قدیمی
قلعه‌چم	قم- ۳۰	قم‌رود، امامزاده عبدالله، آب‌انبار قدیمی، باغ‌های ابنوه
گیو	دستگرد- ۲	مجموعه تفریحی گل‌مریم، امامزاده شاهزاده جعفر
وشنوه	قم- ۶۰	ارتفاعات زیبای الوند، غار وشنوه، امامزاده هادی، دره‌های اطراف روستا

▲ عکس: مجید واردی، دریاچه اوان، قزوین

▼ عکس: عباس جعفری، دریاچه مهارلو، فارس

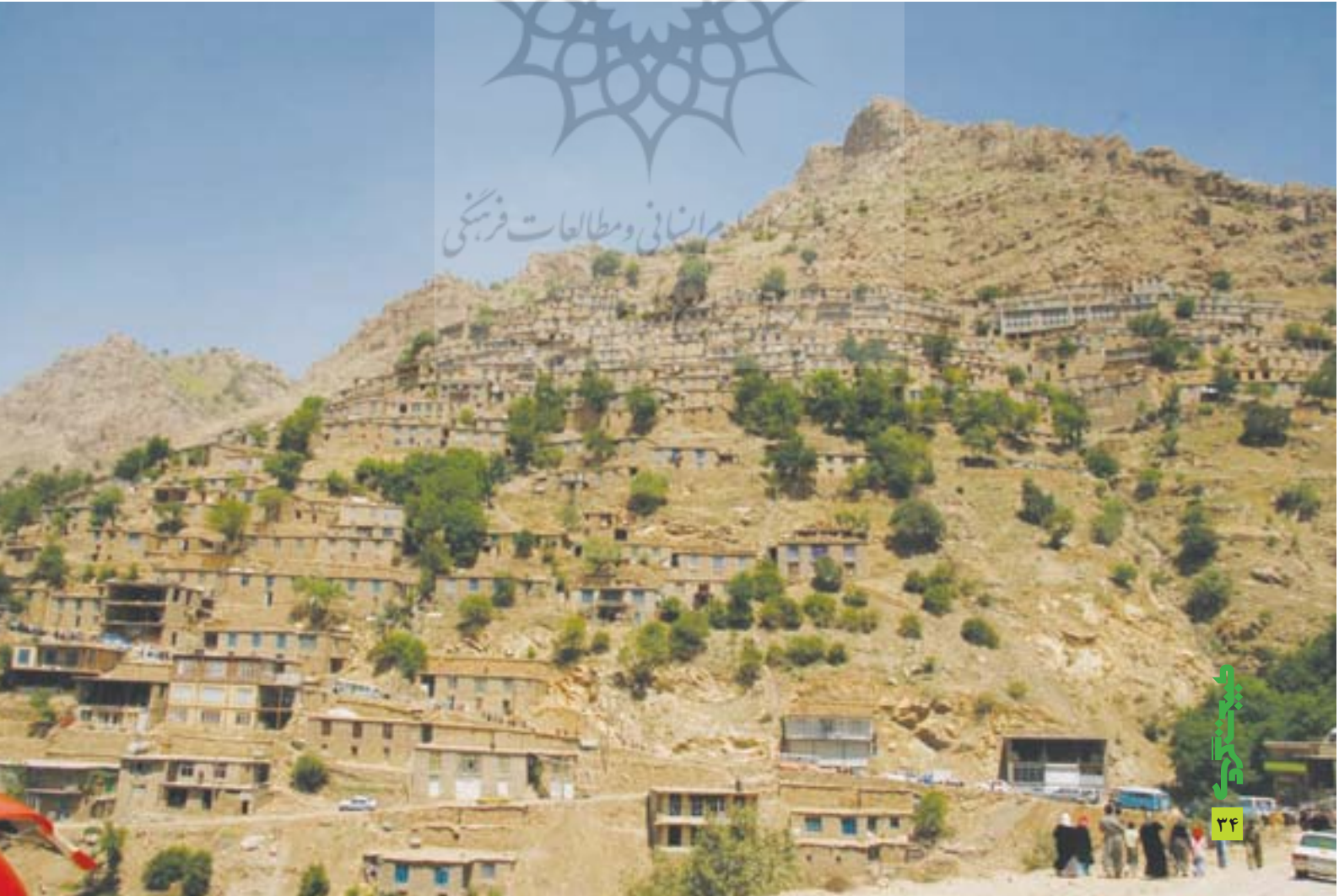
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
اویهنگ	سنندج- ۵۸	کوه سنگ‌سرخ، مسجد قدیمی، مرقد حاج‌حسن، امامزاده پیربالاعمر
اورامان تخت	مریوان- ۶۵	خانه‌های پلکانی، آتشکده‌های زرتشتی، کوه تخت، رودخانه سیروان، پیر شالیار
پالنگان	کامیاران- ۵۷	رودخانه سیروان، چشمه‌های آب معدنی، قلعه تاریخی پالنگان، چشمه‌های شیخ علا الدین، شیخ خاتون و شیخ عمر
ترجان	سقز- ۶۰	کوه استاد مصطفی، رودخانه ترجان، مسجد جامع ترجان، قلعه فه‌لاکون، مقبره ملاعلی قزلیجی، آرامگاه حاجی باباشیخ
خسروآبادگروس	بیجار- ۴۵	مسجد خسروآباد، مقبره حاج اللهیارخان امیر عالی، معماری قدیمی روستا، بقایای قلعه
دزلی	سروآباد- ۲۸	کوه‌های دالاتی، دالمز و مادی، چشمه خان و دزلی، مسجد قدیمی، قلعه، گورستان و مزار مشاهیر روستا
ژیوار	سروآباد- ۸۷	رودخانه سیروان، چشمه جوشان لار، کوه سالان
صلوات آباد(بیجار)	بیجار- ۱۹	رودخانه قزل اوزن، حمام قدیمی، پل آجری
صلوات‌آباد(سنندج)	سنندج- ۱۴	آرامگاه سید علی عسگر کردستانی، آرامگاه مولانا سید ابراهیم، آرامگاه بابا شهاب‌الدین، ارتفاعات کوچک، لول، گوژه
قصالان	قروه- ۹	کوه سیاه و قرنته، کوه امام، رودخانه ملک، حمام قدیمی، امامزاده قاسم، امامزاده بابا شوراب، امامزاده یوسف
قمچقای	بیجار- ۳۵	کوه قمچقای، امامزاده قدیمی، حمام قدیمی، رودخانه و چشمه قمچقای، دره پادشاهان، قلعه قمچقای
نگل	سنندج- ۶۵	رودخانه شوشیر، چشمه شفابخش، قرآن به خط کوفی، بقایای قلعه یزدگرد سوم
نوره	سنندج- ۱۸	کوه آیدر بزرگ، رودخانه نوره، عمارت آیت‌اله مردوخ

عکس: فاطمه خدادادی، اورامان، کردستان

عکس: مهدی مخلصیان، میمند، کرمان

کرمان

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

بید خون	بردسیر- ۳۶	غار یخی، بندر یخدان، گورستان تاریخی سغورک
خبر	۶۰-	منطقه حفاظت شده خبر، زیارتگاه شاه ولایت، کوه بزرگ، دره‌های شاه ولایت، خبر، دهنه گردو، پناهگاه حیات وحش روچون، منطقه عشایر نشین، دشت‌های مرکزی، دق علیجان، میل زنگی، قلعه‌های چاه برف، برج شوم، غار شب‌پره
دلفارد	جیرفت- ۴۰	گلم‌های(حوض) دخترکش، اردوگاه زمستانی دلفارد
ده بکری	بم- ۷۵	قلعه علم شاه
ده لولو	کرمان- ۳۰	آبشار سینگ، آبشار وامق آباد، آسیاب بادی فوسک، رودخانه گهری
سه کنج	ماهان- ۲۰	آرامگاه شیخ علی بابا، باغات اطراف
سیرج	شهداد- ۳۵	چشمه‌های آب‌گرم، رودخانه سیرج، بیست اسکی، سرو تاریخی دوهزار ساله، کوه سیرج، کوه شهدای غدیر
طرز	کوهنجان- ۴۰	آسیاب آبی سرچشمه، مجموعه و کیلی، مجموعه سروستان، چهارده سرو مسجد طرز
لاله زار	بردسیر- ۷۵	تخت سردشتک، امامزاده سید شمس‌الدین، کاروانسرای لاله‌زار، برج یوسف‌علی، گرمابه قدیمی
میمند	شهربابک- ۳۶	حمام میمند، مدرسه میمند، مسجد میمند، حسینیه میمند
نگار	بردسیر- ۲۱	گردنه گلومک، گردنه سنگ‌سیاه، زیارتگاه خواجه بدرالدین، قلعه قدیمی نگار، کوه شهر، کوه سیاه، حمام و درخت قدیمی اسحاق آباد
هنزا	رابر- ۵۰	رودخانه هنزا، بندر هنزا

کهکیلویه و بویر احمد

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

تنگ‌تامردای	یاسوج- ۵۴	آبشار تنگ‌تامردای، چشمه بلوط عسلی، محل وقوع جنگ‌تامردای
چشمه‌بلقیس	دهدشت- ۲۳	باغ‌چشمه بلقیس، باغ عمران، تفرجگاه پیرامون چشمه‌سیاه، تل بابونه، قلعه خشیان
دلی‌بهرام‌بیگی	یاسوج- ۷۰	آبشار بهرام‌بیگی، دشت‌های انبوه و سرسبز، جنگل‌های بلوط
دیل	دوگنبدان- ۲۷	تفرجگاه دریاچه و سدکوثر، قلعه شاه‌بهنم، منطقه حفاظت شده اطراف روستا
سربیشه	گچساران- ۱۸	کوه خامی بودن، رودخانه خربل
طسوج	یاسوج- ۱۶۰	آبشار طسوج، دخمه‌های سنگی، بقعه امامزاده گلپه‌ر
کاکان	یاسوج- ۳۰	آبشارمارگون، لاله‌های واژگون، هفت چشمه، چشمه‌نمک، بیست‌اسکی‌دنا، قلعه‌خوانین
کریک	یاسوج- ۲۵	دره کریک، منطقه بیلاقی سی سخت، رودخانه کریک
مارین	گچساران- ۳۲	ارتفاعات جنگلی، سدکوثر، امامزاده حمیده‌خاتون، رودخانه شاه بهرام
مختار	یاسوج- ۳	تنگ گنجه‌ای، تنگ مهربان، پارک جنگلی آبشار، امامزاده مختار
میمند	یاسوج- ۷۵	رودخانه خرسان، چشمه ساران متعدد، منطقه حفاظت شده دامنه‌های کوه دنا

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

پیران	سرپل ذهاب- ۹	چشمه جوشان، درختان کهنسال، آبشار پیران
چرمه علیا	سنقر- ۲۳	آبشار پریشان، حمام قدیمی، ارتفاعات بدر و پریشان
حجج	حجج- ۳۴	رودخانه سیروان، امامزاده کوسه حجج یا امامزاده عبدالله، خانقاه دراویش قادریه، چله‌خانه و عبادتگاه کوسه، ارتفاعات شاهو
حریر	کرد غرب- ۵	سراب حریر، مقبره امامزاده سید رضا، درخت تنومند و کهنسال، چشمه روستا
خانقاه	پاوه- ۳	چشمه شلم‌ناو، کوه دالانی، کوه آتشگاه، جنگل‌های بلوط، رودخانه خانقاه، زیارتگاه باواشیخ حسن، حوضخانه قدیمی، باغات اطراف روستا
سراب هرسم	اسلام‌آباد- ۳۵	سراب‌هرسم، کوه‌های سراب و پنجه‌بانه، امامزاده حسن
سرخه دیزه	سرپل ذهاب- ۲	دیوارهای بلند صخره‌ای، قلعه سرخه‌دیزه، منطقه جنگلی ارونند چوب و انارک، دره‌های منطقه ماران
شالان	سرپل ذهاب- ۲۳	آبشار و ویرانه‌های قصر یزدگرد، زیارتگاه بابایادگار، مقبره باباشیخ و شیخ بایزی و باباحقی، رودخانه الوند، مقبره ابودجان، ارتفاعات دالاهو
شمشیر	پاوه- ۱۰	رودخانه گلال، رودخانه سیروان، باغ خداویس، غار قوری‌قلعه، ارتفاعات شاهو
فش	کنگاور- ۱۰	امامزاده سید جمال‌الدین بن جعفر صادق (ع)، سراب خش
کندوله	صحنه- ۵۲	بقعه امامزاده پیرافته، بقعه نور بخش، قلعه مروان بر بالای کوه لمه‌قه‌لا، دشت دینور
نجوبران	بیستون- ۵	سراب نجوبران، کوهستان پراو، غار پراو، دشت چمچال، رودخانه دینور، پل دودهانه آجری نوژی‌وران
ورقان	سنقر- ۳۵	آبشار گیشاپسند

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

آق‌اولر	رشت- ۱۴۳	محوطه باستانی گورستان آق‌اولر، حسینیه و مسجد شیرخان، قبر پیرعلی، کاخ‌های بیلاقی سردار امجد
امامزاده ابراهیم	رشت- ۵۷	رودخانه امامزاده ابراهیم، آبشار قتلگاه، چهل چشمه، چشمه میدان، آرامگاه امامزاده ابراهیم، آرامگاه بابا رکاب
امامزاده هاشم	رشت- ۲۷	سفیدرود، پارک جنگلی سردار جنگل
انبوه	رشت- ۱۵۰	قلعه چیمارود، پل انبوه یا پل شاهزاده تی‌تی‌خانم، رودخانه شاهرود
بالارود	سیاهکل- ۱۲	رودخانه باباکوه، تی‌تی کاروانسرا، قلعه سیاه‌بیجار
تمیجان	لنگرود- ۱۰	رودخانه تمیجان یا جوریلی‌جان، خشت پل تمیجان، بقعه دو برادر تمیجان، خانه آستانه تمیجان، مسجد جامع، حسینیه و حمام‌خرابه
چاف	لنگرود- ۱۳	ساحل شنی، تالاب امیرکالیه
داماش	رودبار- ۴۸	چشمه آب معدنی داماش، گل سوسن چلچراغ
سراوان	رشت- ۳۵	پارک سراوان، موزه میراث‌روستایی، کاروانسرای سراوان
سفیدآب	رشت- ۷۵	آبشار سفیدآب، بیلاقات اطراف
سیاهرود	فومن- ۲۳	آبشار لتین‌پرد، کوه پلنگ‌دره، بقعه شیخ زاهد گیلانی، درخت تناور و قدیمی
قلعه رودخان	فومن- ۲۲	قلعه رودخان، مسیر دالان بهشت
مریان	رشت- ۱۴۳	محوطه باستانی گورستان مریان، حمام قدیمی
ملاط	لنگرود- ۵	کوه شلنگه، بقعه دوازده تن یا گورستان سلسله کیایی، آرامگاه سید محمدکیا و سلطان هاشم
نصفی	رودبار- ۱۳	پنج تپه باستانی جازم‌کول، زینب بیجار، دوره بیجار، پیله قلعه، تپه مارلیک

رتال جامع علوم انسانی

عکس: رامین نوری، شالیکاری، گیلان

عکس: سپیدار، هجیج، کرمانشاه

جاذبه‌های گردشگری

فاصله به کیلومتر

نام روستا

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
امامزاده قاسم	خرم‌آباد-۱۴۵	امامزاده زید، امامزاده قاسم
بیشه	خرم‌آباد-۷۵	رودخانه سزار، آبشار بیشه، سراب حرب، استخر پرورش ماهی قزل‌آلا، بازارچه محلی، سیاه چادرهای عشایر
چنارگریت	خرم‌آباد-۵۷	آبشارهای سه‌گانه چنارگریت، ارتفاعات بلند اطراف روستا، کوه یاسین، کوه دارنماز، دژگریت (سرتنگ‌قلاع)، حیات وحش روستا
دهکرد	بروجرد-۱۵	امامزاده ابراهیم، قلعه متعلق به دوره قاجاریه، سد دهکرد
رباط نمکی	خرم‌آباد-۲۰	چشمه نمکی، چشمه و سراب ماهی بازان، رودخانه و تفرجگاه کاکارضا، پارک جنگلی مخمل کوه
سراوند	خرم‌آباد-۱۲۵	چشمه و سراب خرم، ارتفاعات اشترانکوه، دریاچه گهربالا و گهرپایین، قلل چال کبود و سن بران
سنگ‌تراشان	خرم‌آباد-۵۵	ارتفاعات تاف و هشتادپهلوی، آبشار وارک
کمندان	ازنا-۲۵	سراب دره تخت، ارتفاعات اشترانکوه، دشت سیلاخور پایین
گاپکان	الیگودرز-۲۰	گل‌های لاله‌واژگون، امامزاده ابراهیم
گوشه شهنشاه	خرم‌آباد-۲۵	بقعه شجاع‌الدین خورشید، گورستان قدیمی، دشت کره‌گاہ، دشت کوه یافته، کوه هشتادپهلوی، کاروانسرای گوشه، دامنه سرسبز سفیده‌کوه
نوژیان	خرم‌آباد-۶۰	آبشار تاف، ارتفاعات تاف
ولی‌عصر (میرآباد)	خرم‌آباد-۱۱۰	تالاب‌های سه‌گانه، تالاب‌های پنج‌گانه تنگ‌فنی، آثار لغزش زمین
ونائی	بروجرد-۱۵	چشمه و سراب ونائی، کوه گرین، رودخانه گله‌رود

جاذبه‌های گردشگری

فاصله به کیلومتر

نام روستا

نام روستا	فاصله به کیلومتر	جاذبه‌های گردشگری
افراخته	گرگان-۷۲	کوه تکیانو، رودخانه روستا، جنگل‌های درختان سرخدار، یخچال‌های طبیعی، چشمه‌های آب معدنی
یاقلعه	گرگان-۷۰	منطقه تفریحی جامه‌شوران، چشمه سرگل، چشمه پشمکی، قلعه ماران، استخر طبیعی گل رامیان
جهان‌نما	گرگان-۸۵	کوه جهان‌نما، زیستگاه‌های ترک و چلیستان
چینو	گرگان-۵۴	آبشارهای چلم‌دره، کبودره و لیسه، تفرجگاه جنگلی بالاچینو، تپه مهدی‌شاه، حواشی رود زرین گل
رادکان	گرگان-۵۰	چشمه مشکین‌جار، برج‌رادکان، ارتفاعات بیلاقی درازنو، حواشی رودخانه
زیارت	گرگان-۱۴	رودخانه خاصه‌رود، آبشار خلی‌دره یا جول‌دره، آبشار دو قلوی انزوان، چشمه‌های نخودچشمه، ممديه، قاه‌چشمه و آبگرم، منطقه جنگلی نهارخوران، آرامگاه باباقنبر، امامزاده عبدا...
سرکلاته	گرگان-۳۹	رودخانه میرانلو، رودخانه دوآب، امامزاده چهارکوه، امامزاده قاسم، شهر تاریخی تمیشه، قلعه بانوسرا، نارنج قلعه، جنگل‌های متراکم
سیاه‌مرزکوه	علی‌آباد-۳۰	آبشار گنجو، یخچال‌های طبیعی، دره جامه‌شوران
شاه‌کوه	گرگان-۶۵	دره‌های دینو و کتو دره، امامزاده یوسف، امامزاده حسین، کوه‌های خوش‌دستی، شیرکش، ترکه چال، سیاه پوش، گاوکشان، سرلیسه، چشمه‌های اطراف روستا
فارسیان	آزادشهر-۳۵	کوه علی‌کمری، کوه اینجه‌سو
قزلقه‌آق‌امام	آزادشهر-۵	امامزاده محمدبن‌زید
قلعه قافه	مینودشت-۳۵	رودخانه چلی‌چای، چشمه‌های گلو، بیرام، نهرآب، بی‌بی‌زهرا، لش‌آب، برات و علی‌شاه، کوه‌های ماران، اینجه و ...
گچی‌سوی بالا	گرگان-۱۸۰	چشمه خضرزنده، زیارتگاه خالد نبی، بقعه عالم‌بابا

عکس: محمد سلامی، جنگل‌های هیرکانی

مازندران

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

آبگرم	آمل-۷۵	قله دماوند، آبگرم معدنی، منطقه اکوتوریستی لار، آب آهن، حمام شاه عباسی، غار کافر، آبشار و قلعه بهمن شاهان دشت
آسیاب‌سر	ساری-۴۰	میان چشمه، شمشیر بر و سرچشمه، آرامگاه امیرکمال‌الدین، آتشکده کوسان، خانه‌های آیت‌الله‌هاشمی‌نسب و آیت‌الله کوهستانی، قلعه شاه‌نشین
اسک	آمل-۷۶	رودخانه هراز، غار اسک، اسک‌وش، امامزاده اصغر، امامزاده فاضل
اسکومحله	آمل-۱۲	امامزاده عبدالله، عالی کیا سلطان، امامزاده محمد، امامزاده مظفر
برسه	تنکابن-۳۵	دره و رودخانه دوهزار، قله سیالان، ارتفاعات گردوکوه، دشت دریاسر، پارک چالدره، آبشار ماهی ورزان، امامزاده قاسم، حسن، بقعه آقا سید علی، سید یحیی و زکریا، جنگل‌های متراکم
جواهرده	رامسر-۲۵	جنگل‌های هیرکانی، چشمه برتل، قلعه وانمندی، مجسمه شیر سنگی، مساجد حاجی میرزا، آقاسعید و سکینه آبجی، گورستان گبری و سرخ‌قله
فرح‌آباد	ساری-۲۸	رودخانه تنجن، ساحل فرح‌آباد، مجموعه تاریخی فرح‌آباد
کجور	نوشهر-۸۵	چشمه انگیل، خراب شهر، قلعه کجور، امامزاده طاهر و مطهر، امامزاده عبدالله، بقعه خالق شیوب، بقعه حسن شهید
کردکلا	ساری-۲۳	سقاخانه بی‌بی نساء، سقاخانه دین‌تپه، تکیه بزرگ حاج نجف خانی
کندلوس	نوشهر-۷۵	دیوچشمه، رودخانه کندلوس، امامزاده فضل و فاضل
گرسماسر	رامسر-۴۰	جنگل‌های هیرکانی، کوه‌سماموس، چشمه‌های امیرخانی، رادکنار، رستم‌سر، پولاد، چهارپیچ، امامزاده رستم، بقعه و مسجد آبجی
گل‌محله	جویبار-۱۲	ساحل زیبای چپکرو، آب بندان و تالاب طبیعی
لاجیم	ساری-۳۵	قیاس کوه، چشمه‌چرچری، برج تاریخی لاجیم، پاتاق کوه، آچوکوه، کیجا قلعه، کوه‌های اورگه و گردغول
لاویج	نور-۳۵	پارک جنگلی کشیل، چشمه‌های آبگرم و آب‌سرد، امامزاده زکریا، امامزاده فخرالدین
ورسک	پل‌سفید-۱۵	آب معدنی الفچال و سرخ‌او، پل شاه‌عباسی، پل ورسک، ارتفاعات روستا
هندوکلا	آمل-۶	بنای سقانفار، تکیه، امامزاده اسکندر
یوش	ساری-۱۸۵	رودخانه یوش، کوه سرچال، گنبد کیا داود، قبور سید امین و سید جلال، خانه میرزا مهدی‌خان، باغ شاه، خانه نیما پوشیج، کوه‌های سرنو، علی‌چال، مازوبند، سرخ‌بند، اشلی، سرچال و سرچشمه

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا   فاصله به کیلومتر

آوه	ساوه-۲۵	کاروانسرای شاه‌عباسی، آب انبار بلور، بقعه امامزاده عبدالله، تپه باستانی
آهو	آشتیان-۷	امامزاده عبدالله، امامزاده بی‌بی‌شهربانو، خانه دکتر عبدالعظیم قریب
انجدان	اراک-۳۷	غارهای انجدان، آسیفی، میلان، طاق‌رچه، گیوه‌کش، شغال‌دره، چشمه آبسرد، چشمه‌های فضل‌علی، چمن‌دره، آرامگاه شاه‌غریب و شاه قلندر، بقعه چهل دختران، آرامگاه بی‌بی‌شریفه‌خاتون
چناقچی‌علیا	ساوه-۴۵	آبشار چناقچی‌علیا، منطقه صلیب سبز
خوره	محلالت-۳۷	غار شاه‌بلبل، غار تاریخی سوراخ گاو، چشمه وزوان، معبد سلوکی، امامزاده خوره
شهاییه	خمین-۱۰	قلعه بالایی، قلعه میانی، قلعه پایینی
واران	دلیجان-۲۵	غار چال نخجیر، کاروانسرای دو دهک، غار کهک
ورچه	خمین-۳۰	کوه شیرخانی، کوه اوغلان پیر
وفس	کمیجان-۱۵	غار قلعه جوق، امامزاده شاهزاده حسین، امامزاده اسماعیل، باغات میوه
هزاوه	اراک-۱۶	سرو کهنسال، آرامگاه شاهزاده احمد، تپه تاریخی روستا، حمام قدیمی، مسجد شبستان‌دار

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

پری	همدان-۹۵	منطقه حفاظت شده لشکر در، قلعه باستانی و تاریخی پری، خرابه‌های حمام قدیمی، امامزاده دو خواهران
حبشی	اسدآباد-۲۶	غار حبشی، باغ‌های اطراف
خاکو	همدان-۷	کوه‌های کیوارسان، سلطانی و تخت رستم، امامزاده باباطاهرعربان، دره مراد بیک
سیمین	همدان-۱۵	دره‌های یونجه‌چال و دره سرخ، اطراف رودخانه
علیصدر	گل‌تپه-۱۴	غارهای علی صدر، سوباشی و سراب، امامزاده زید، مسجد قدیمی
گشانی	تویسرکان-۲۵	گورستان بزرگ و قدیمی، امامزاده ابراهیم
مانیزان	مالیر-۲۳	منطقه حفاظت شده لشکر در، معماری پلکانی، قلعه‌ها و خانه‌های اربابی
ورکانه	همدان-۱۸	رودخانه فصلی سیمین و ورکانه، دره‌های خان و جن، مسجد روستا، اصطبل پرورش اسب، قلعه مهری خانم، معماری سنگی، امامزاده غیب

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

آب‌نما	بندرعباس-۹۰	ارتفاعات گورم، آب‌گرم و باغ دهکار، قنات کهنوج، پل آب نما
سلطان محمد	بندرعباس-۱۲۰	منطقه بیلاقی تنگ‌آب و چاهک، گردشگاه مقتدرو بودونو، قلعه چاه‌عمر، قلعه آب سورک
تدرویه	بندرعباس-۱۷۵	آسیاب قدیمی، قنات تدرویه، تنگه آب بار، رودخانه دائمی شور
ترزج	حاجی‌آباد-۲۵	آسیاب‌های بادی، برج قدیمی، آبشار ترزج
رویدر	بندرخمیر-۸۷	دره چورستان، تنگ نیاب، ارتفاعات رخ، ارتفاعات کوه‌شب، غار ترد، چشمه آب‌سرد انجیری، قلعه برج
سرخاء	بندرعباس-۵۸	معادن گل‌سرخ و تنگه ماران، غار طبیعی آب باد، چاه قدیمی بهشت و جهنم
فاریاب	بندرعباس-۲۳۰	چشمه‌های سفلی و صید زار، سد آسیاب، آسیاب آبی، تنگه بلشت و شیخ موسی
کوهستک	میناب-۳۵	قلعه کوهستک، آرامگاه علی‌جلال نیکخواه، ساختمان قدیمی گمرک، تپه‌های ماسه‌ای ساحلی، پیست اتومبیل‌رانی و ورزش‌های ساحلی
لارک(جزیره)	هرمز-۲۰	شهرک کوهی، ساحل خلیج فارس، نخلستان‌های وسیع
لافت	قشم-۵۵	جنگل‌های حرا، قلعه نادری، آب‌انبار، چهار برج، قلعه پرتقالی‌ها، گورستان قدیمی، چاه‌های لافت و ملا، زیارتگاه‌های شیخ موسی، شیخ شمس‌الدین، شیخ اندرابی و سیدحسن منصور، بادگیرهای لافت، بافت مسکونی قدیمی

جاذبه‌های گردشگری

نام روستا فاصله به کیلومتر

اسلامیه	تفت-۵	چنارکهنسال، غار باستانی فراشا، زیارتگاه و مسجد قدمگاه
اصفهک	طبس-۳۸	آرامگاه امامزاده زرک، چراغن اصفهکی، نخلستان
بفروئیه	میبد-۵	زیارتگاه پیر بفروئیه، مسجد حاجی ملک
بنادکوک	نیر-۱۸	قلعه تپه، امامزاده جعفرطیار
بندرآباد	اشکذر-۱۰	مسجدجامع بندرآباد، مسجدکاشی بندرآباد، مقبره امامزاده سید میرحسین، بقعه سلطان محمود شاه، زورخانه
بیده	یزد-۵۳	بافت قدیمی روستا، آسیاب آبی بیده، برج و چاه صاحب‌الزمان، امامزاده سید ابوالقاسم، مسجد زیروگ، خانه برونی
خرانق	یزد-۸۰	مسجدجامع و منارجنبان، بقعه مشهدک، مزار باباخادم، کاروانسرای روستا، باغ‌های پسته
خرو	طبس-۲۶	بیلاقات روستای خرو، چشمه‌های آب‌گرم مرتضی‌علی یا حمام مرتضی‌علی، کوه قلعه
حجت‌آباد	اشکذر-۱۸	باغ حجت‌آباد وزیر
دهبالا	تفت-۳۰	مسجد جامع، زینبیه، حسینییه، قدمگاه باغستان، دشت‌های وسیع، گلستان‌های گل محمدی
سریزد	مهریز-۶	چاپارخانه قدیمی ساسانیان، قلعه بزرگ سر یزد، رباط کهنه، رباط نو، دروازه شهر فرامرز، قنات‌های پرآب
طرزجان	تفت-۲۴	کوه برفخانه، مزرعه علی، دو منار، مسجد جامع، آسیاب‌های آبی، حمام شاهزاده، خانه‌های قدیمی
فهرج	یزد-۲۲	مسجد جامع فهرج، آب‌انبار حسینییه، مسجد علائقندی(علی‌قوندی)، مجموعه تاریخی شهدای فهرج، تکیه علاقمندی، قلعه فهرج
ملوار	مهریز-۱۵	برف‌کوه، چشمه غربال‌بیز، معبد شاه‌نشین، قلعه کهنه، قدمگاه، مسجد و حسینییه
مزرع کلانتر	طبس-۲۳۰	منطقه حفاظت شده نای بندان، قلعه قدیمی، خانه کدخدا، خانه کاروانسرا، خانه‌توکی، چشمه‌های آب گرم
نای‌بند	میبد-۱۱	معماری چهارصفه‌ای روستا، بادگیرها، درختان توت، انار و پسته
ندوشن	یزد-۱۰۰	رباط‌خروشی، مساجد آمنه و سرپل‌بوستان، امامزاده منیک، قلعه سفید ندوشن، سنگ نگاره‌های کوه سرخ ندوشن، غار فدایی ندوشن، غار نباتی
هرفته	مهریز-۱۵	قلعه هرفته، امامزاده فضل‌بن‌عباس، کوه لاقله